

ПРОГРАМ ПОДСТИЦАЊА РАЗВОЈА ПРЕДУЗЕТНИШТВА КРОЗ РАЗВОЈНЕ ПРОЈЕКТЕ

1. ПРЕДМЕТ

На основу Закона о буџету Републике Србије за 2015. годину („Службени гласник РС“, број 142/14) донета је Уредба о подстицајима развоју предузетништва („Службени гласник РС“, број 113/15) којом је опредељено 750.000.000,00 динара за реализацију посебних програма подстицања развоја предузетништва.

Према наведеној уредби било је прописано да се средства за спровођење те уредбе пренесу Фонду за развој Републике Србије најкасније до 31. децембра 2015. године, а да ће се реализовати до утрошка опредељених средстава, а најкасније до 31. децембра 2017. године. У реализацији наведене уредбе средства финансирања су пренета Фонду за развој Републике Србије уз обавезу реализације до 31. децембра 2017. године.

Такође, према одредбама наведене уредбе било је предвиђено да се додела подстицаја реализује у складу са посебним програмима подстицања развоја предузетништва, које у складу са условима из те уредбе доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде, а да се програми реализују у складу са правилима о додели државне помоћи мале вредности.

За реализацију програма подстицања развоја предузетништва кроз развојне пројекте (у даљем тексту: програм) распоређују се средства у износу од 600.000.000,00 динара. Наведена средства представљају de minimis државну помоћ у складу са чл. 95-97. уредбе о правилима за доделу државне помоћи („службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14)

Програмом се утврђују циљеви, намена средстава, начин реализације и праћење реализације Програма.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Фондом за развој Републике Србије (у даљем тексту: Фонд).

2. ЦИЉЕВИ

Општи циљеви подстицања развоја предузетништва у складу са овим програмом су:

- подршка инвестицијама и ширењу пословања;
- развој извоза и укључивање домаћих привредних субјеката у ланце добављача великих система.

Специфични циљеви програма су :

- подстицање запошљавања;
- подстицање одрживог и свеобухватног развоја;
- побољшање конкурентности произвођача;
- повећање вредности и обима промета;
- унапређење технолошких процеса производње;
- смањење ризика финансирања развоја.

3. НАМЕНА СРЕДСТАВА

Средства опредељена програмом намењена су за:

изградњу/доградњу/реконструкцију/адаптацију/санацију/куповину производног простора или пословног простора (искључиво уколико је у саставу производног простора),

-куповину производне опреме (нове или половне, не старије од пет година), укључујући доставна возила која служе за превоз сопствених производа и друга транспортна средства укључена у процес производње

- набавку софтвера и других нематеријалних улагања

-трајна обртна средства, која могу да учествују највише до 20% у структури укупног инвестиционог улагања.

Продавац непокретности, извођач радова и добављач опреме не може бити повезано лице са корисником кредита у смислу закона о привредним друштвима и закона о банкама. Продавац непокретности може бити и физичко лице, док извођач радова и добављач опреме мора бити предузетник или привредно друштво.

Подстицаји који се додељују на основу овог програма представљају наменска бесповратна средства која су, као таква, изузета од принудне наплате.

Бесповратна средства не могу се користити за рефундирање трошкова у оквиру активности које су биле започете или завршене пре потписивања уговора о додели бесповратних средстава у складу са овим програмом.

Корисник средстава не може у року од три године од дана закључења уговора о додели бесповратних средстава са Фондом да:

1. обрише из регистра предузетничку радњу односно покрене поступак ликвидације или стечаја привредног друштва;
2. отуђи предмет инвестиционог улагања.

У случају непоштовања обавеза из претходног става, корисник је у обавези да поред кредита Фонду врати и одобрена бесповратна средства. Уколико корисник наведене радње изврши после наведеног рока од три године, неће бити у обавези да врати одобрена бесповратна средства али ће се његов кредит код Фонда прогласити доспелим у целости.

4. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

Укупно расположива бесповратна средства за реализацију овог програма су 600.000.000,00 динара а средства фонда, опредељена за кредитирање по овом програму,

су 2.400.000.000,00 динара. за средња правна лица могуће је одобрити максимално 30% укупно планираних средстава по овом програму.

Привредни субјекти (предузетници, микро, мала и средња правна лица) који задовоље услове програма могу остварити право на финансијску подршку у износу од 20% бесповратних средстава од вредности инвестиционог улагања. Преостали износ вредности пројекта финансираће се из кредита фонда за развој, с тим да учешће трајних обртних средстава у износу укупних средстава (кредит фонда и бесповратна средства) може бити до 20%:

Износ за предузетнике	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	300.000,00 РСД	75.000,00 РСД	375.000,00 РСД
максимални	7.000.000,00 РСД	1.750.000,00 РСД	8.750.000,00 РСД

Износ за правна лица	Кредит	Бесповратна средства	Укупно
минимални	2.000.000,00 РСД	500.000,00 РСД	2.500.000,00 РСД
максимални	40.000.000,00 РСД	10.000.000,00 РСД	50.000.000,00 РСД

Микро и мала правна лица могу поднети захтев за финансирање у укупној вредности већој од 12.500.000,00 рсд, само уколико задовољавају следеће критеријуме за брзорастуће привредне субјекте:

- да су на дан 31.12.2012. године имали најмање 10 запослених на одређено или неодређено време,

- да су у периоду од 2012. до 2015. године остварили просечан годишњи раст пословних прихода или просечан годишњи раст запослености од минимум 20%.

Микро и мала правна лица могу поднети захтев за финансирање у укупној вредности већој од 25.000.000,00 рсд уколико, поред горе наведених услова, имају најмање 35 запослених на одређено или неодређено време на дан 31.08.2016. године.

Средња правна лица могу поднети захтев за финансирање у укупној вредности већој од 12.500.000,00 рсд само ако кумулативно испуњавају све следеће услове:

- да су на дан 31.12.2012.г. имали најмање 10 запослених на одређено или неодређено време,

- да су у периоду од 2012. до 2015. године остварили просечан годишњи раст пословних прихода од минимум 20% и

- да су у периоду од 2012. до 2015. године остварили просечан годишњи раст запослености од минимум 20% .

Напомена: подаци о оствареном пословном приходу утврђује се искључиво на основу јавно објављених финансијских извештаја на сајту агенције за привредне регистре, а за запосленост искључиво на основу евиденције централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на одређено и неодређено време на дан 31.12.2015. године, односно на основу евиденције коју је централни регистар обавезног социјалног осигурања

преузео од фондова о броју радника на одређено и неодређено време на дан 31.12.2012. године. овај услов је задовољен уколико су овако утврђени подаци за пословни приход или број запослених у 2015. години најмање 1,728 пута већи него у 2012. години.

Средња правна лица могу поднети захтев за финансирање у укупној вредности већој од 25.000.000,00 рсд уколико поред свих горе наведених услова, на дан 31.08.2016.г. имају најмање 35 запослених на одређено и неодређено време. ”

Услови доделе кредита Фонда:

1. Кредити Фонда по овом Програму одобраваће се у складу са програмом Фонда и са овим програмом.
2. Рок отплате:
  - до 10 година у оквиру кога је грејс период до једне године за правна лица;
  - до 7 година у оквиру кога је грејс период до једне године за предузетнике;
3. Каматна стопа, уз примену валутне клаузуле:
  - 1,5% годишње уз гаранцију банке;
  - 3% годишње уз остала средства обезбеђења;

Обезбеђење кредита:

- гаранција или авалиране менице пословне банке и/или
- -уговорно јемство привредног субјекта и/или
- меница и менично овлашћење оснивача/акционара дужника и/или
- хипотека првог реда на непокретностима и/или
- залога на постојећој производној опреми и другим покретним стварима и/или
- залога на акцијама/уделима привредног друштва и/или
- пољопривредно земљиште уколико је корисник кредита регистровано пољопривредно газдинство и
- меница и менично овлашћење дужника.

Јемство повезаног привредног субјекта са подносиоцем захтева, не може бити основно обезбеђење кредита.

5. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

5а. Корисници бесповратних средстава

Право да се пријаве на јавни позив за доделу бесповратних средстава и право да поднесу захтев за кредит код фонда, имају предузетници, микро, мали и средњи

привредни субјекти и задруге који су регистровани у агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: адр), а који доставе финансијске извештаје за претходне две године од године у којој се подноси захтев и у којима није исказан нето губитак.

Наведени услов из претходног ставе који се односи на достављање финансијских извештаја не примењује се на предузетнике који немају обавезу достављања тих извештаја (предузетници који воде просто књиговодство и паушалци).

5.2 Услови које морају да испуне подносиоци захтева за доделу бесповратних средстава / кредита:

1. да су регистровани у АПР-у у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката најкасније до 31. децембра 2014. године односно најкасније до 31.12.2012. године за привредне субјекте који подnose захтеве за финансирање у укупној вредности већој од 12.500.000,00 рсд;
2. да нису разврстани као велико правно лице у складу са законом о рачуноводству („службени гласник РС”, број 62/13), према финансијским извештајима за 2015. годину;
3. да су поднели попуњен захтев за доделу бесповратних средстава и кредита са потребном документацијом фонду;
4. да су поднели оригинал профактуре/предуговора/понуде по ком се извршава инвестиционо улагање не старији од 30 дана од дана подношења захтева;
5. да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;
6. да су регулисали доспеле обавезе јавних прихода;
7. да у року од две године пре подношења захтева за доделу бесповратне помоћи и захтева за кредит привредном субјекту није изречена мера забране обављања делатности;
8. да власници/оснивачи и одговорна лица нису осуђивани и да се не води истрага односно кривични поступак;
9. да су у већинском приватном власништву и да нису у групи повезаних лица у којој су неки од чланова велика правна лица;
10. да су према евиденцији централног регистра обавезног социјалног осигурања о броју радника на неодређено време на дан 31.12.2015. године имали најмање једног запосленог;
11. да у текућој фискалној години и у претходне две године (2014, 2015, 2016. години) нису примили државну помоћ чија би висина заједно са траженим средствима прекорачила износ од 200.000 евра у динарској противвредности као и да нису примили бесповратна средства из јавних средстава за исте намене у претходној или текућој години.
12. да нису у тешкоћама у складу са чланом 2. уредбе о правилима за доделу државне помоћи („службени гласник РС”, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14).

Средства по овом програму опредељена су за подршку развоју производних делатности, рачунарског програмирања и штампарских услуга.

Средства по овом програму не могу се користити у сврху обављања следећих делатност:

1. примарна пољопривредна производња
2. извођење грађевинских радова (производња грађевинских производа је дозвољена);
3. саобраћај и транспорт,
4. производња алкохолних пића;
5. производња дуванских производа;
6. било који облик трговинске, туристичке или угоститељске делатности, изузев пекара са производњом и продајом, производње колача и торти и услуга кетеринга;
7. штампање и умножавање аудио и видео записа, изузев штампарских услуга;
8. услужне делатности (укључујући између осталог и консултантске, маркетингшке, рачуноводствене и услуге истраживања тржишта), изузев рачунарског програмирања;
9. организовање игара на срећу, лутрија и сличних делатности;
10. производња и продаја оружја и војне опреме;
11. производња и промет нафте и нафтних деривата;
12. производња челика и синтетичких влакана и вађење угља;
13. производња и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним

Средства по овом програму не могу се користити ни за пројекте привредних субјеката у другим делатностима, ако не доприносе остваривању специфичних циљева програма.”

5.3 Поступак доделе бесповратних средстава

Министарство расписује јавни позив за подношење захтева за доделу бесповратних средстава, који се објављује у најмање једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије .

Јавни позив, информација о начину спровођења Програма, конкурсна документација као и информација о условима кредита код Фонда, биће објављени на интернет сајту Министарства: www.privreda.gov.rs и Фонда: www.fondzarazvoj.gov.rs.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше а најкасније до 30. јуна 2017. године.

Захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит се подносе Фонду истовремено и то достављањем попуњеног обједињеног обрасца за пријаву, као и пратеће документације којом се доказује испуњеност услова из тач. 5.1 и 5.2 овог програма.

Фонд ће примати искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма и који су предали неопходну конкурсну документацију.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев по овом програму код Фонда. Други захтев може бити поднет у периоду трајања јавног позива, тек након пријема обавештења да је привредном субјекту првобитан захтев одбијен.

Након пријема захтева за доделу бесповратних средстава и захтева за кредит Фонд оцењује поднети кредитни захтев привредног субјекта.

Информације о свим примљеним захтевима за доделом бесповратних средстава, са предлогом за одобрење или одбијање кредитног захтева уз образложење разлога одбијања и уз сву потребну документацију, Фонд на недељном нивоу доставља Комисији за доделу

бесповратних средстава (у даљем тексту: Комисија), коју решењем образује министар привреде.

Комисија врши прегледање, контролу исправности захтева и његову оцену и доноси одлуке о прихватању захтева и додели бесповратних средстава, према редоследу пријема формално исправних захтева, или о одбијању захтева. Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама, услед наступања непланираних околности.

Критеријуми на основу којих Комисија врши контролу исправности и оцењивање захтева дефинисани су у тач. 5.1 и 5.2 овог програма.

Ради потпунијег сагледавања квалитета захтева, Комисија за доделу бесповратних средстава може да затражи додатну документацију, појашњења предлога, и изврши накнадну верификацију поднете документације.

Административно-техничку подршку раду Комисије пружа Фонд.

Одлуку о прихватању или одбијању захтева за доделу бесповратних средстава Комисија доставља Фонду. Одлука о прихватању захтева и додели бесповратних средстава мора да садржи обавештење кориснику да му се додељује *de minimis* државна помоћ.

У року од осам дана од дана доношења одлуке Управног одбора о кредиту, Фонд о одлуци о кредиту и о одлуци о додели бесповратне помоћи обавештава привредни субјект, а у року од 15 дана од дана достављања ових одлука закључује уговор о додели бесповратних средстава и уговор о кредиту са привредним субјектом.

Даном закључења уговора се сматра онај дан када је уговор потписан од стране Фонда. Привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава, у предвиђеном року сматраће се да су одустали од додељених средстава као и од кредита код Фонда. Уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са Фондом, уговор о додели бесповратних средстава закључен са Фондом сматра се ништавим и обрнуто.

Уговор о додели бесповратних средстава мора да садржи новчани износ који се додељује кориснику средстава, намену за коју се средства додељују, обавезу Фонда да пренесе одобрена бесповратна средства на посебан наменски динарски рачун корисника код Управе за трезор, обавезу корисника да инвестиционо улагање заврши најкасније у року од дванаест месеци од закључења уговора о додели бесповратних средстава, обавезу корисника да уколико средства буџета не искористи наменски, мора да иста врати у складу са уговором, као и временски оквир у ком привредни субјект не сме да изврши брисање из АПР-а и да отуђи предмет инвестиционог улагања.

Уз уговор о додели бесповратних средстава прилаже се и бланко меница која служи као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава у случају да се утврди ненаменско трошење средстава или евентуалне злоупотребе.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава и успостављању инструмената обезбеђења за кредитна средства Фонда, Фонд ће, у року од 15 дана од дана успостављања инструмената обезбеђења, уплатити одобрена бесповратна средства на посебан наменски динарски рачун корисника код Управе за трезор.

Фонд на свом сајту објављује листу свих поднетих захтева као и листу свих кандидата којима су одобрена бесповратна средства.

5.4 Поступак по приговору

Кандидати чије је захтеве Комисија одбила имају право на приговор у року од осам дана од дана пријема одлуке.

Приговор се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд.

О приговору одлучује министар у року од 30 дана од дана пријема приговора.

5.5 Уговор о реализацији програма

По усвајању Програма Министарство ће са Фондом потписати уговор о комисиону који се односи на реализацију овог Програма, којим ће на Фонд бити пренета обавеза прикупљања и обраде захтева привредних субјеката за доделу бесповратних средстава, обавеза закључивања уговора о коришћењу бесповратних средстава са привредним субјектима, годишња контрола наменског коришћења бесповратних средстава у наредне три године од датума потписивања уговора о коришћењу бесповратних средстава, као и обавеза редовног извештавања Министарства и извештавања о евентуалним неправилностима и злоупотребама.

6. ПРАЋЕЊЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врши Фонд.

Корисник средстава дужан је да Министарству, Фонду и Комисији за контролу државне помоћи, у циљу праћења коришћења средстава, омогући надзор тако што ће у сваком моменту бити омогућена контрола реализације инвестиционог пројекта и увид у финансијску документацију.

Фонд ће квартално достављати извештаје о реализацији и контроли спровођења Програма Министарству, у наредне три године од дана потписивања последњег уговора са привредним субјектом. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће по завршетку свих активности, а најкасније до 31. јануара 2018. године, доставити извештај о реализацији Програма Министарству. Министарство ће извештај ради информисања доставити Влади.

Фонд ће сва неутрошена средства до 31. децембра. 2017. године пренети у буџет Републике Србије.